

Datum: Rijeka, 15. srpnja 2020.

Kolegij: Rana intervencija

Voditelj: Doc dr sc Sandra Bošković

Katedra: Katedra za zdravstvenu njegu

Studij: Sveučilišni diplomski studiji - Primaljstvo

Godina studija: 2

Akadska godina: 2020./2021.

IZVEDBENI NASTAVNI PLAN

Podaci o kolegiju (kratak opis kolegija, opće upute, gdje se i u kojem obliku organizira nastava, potreban pribor, upute o pohađanju i pripremi za nastavu, obveze studenata i sl.):

Kolegij **Rana intervencija** je obvezni kolegij na drugoj godini Diplomskog studija Primaljstvo i sastoji se od 15 sati predavanja, 10 sati seminara, 10 sati vježbi-ukupno 35 sati (**3,5 ECTS**). Kolegij se izvodi u prostorijama ustanova koje se bave populacijom djece s teškoćama u razvoju, neonatologiji KBC Rijeka te u zgradi Fakulteta zdravstvenih studija. Cilj predmeta je upoznati studente s organizacijom rane intervencije kod djece s neuorizikom i djece s odstupanjima od urednog razvoja kao i važnosti ranog uključivanja u dijagnostičke i terapijske postupke u sklopu rane intervencije. Cilj je ukazati na važnost ranog uključivanja s obzirom na fenomen plastificiteta mozga kao i važnost poznavanja terapijskih postupka u sklopu rane intervencije u svijetu i u Republici Hrvatskoj s naglaskom na najsuvremenije dijagnostičke i terapijske postupke. Također, upoznati studente s temeljnim znanjima iz područja razvoja u najranijem djetinjstvu, razvojnim rizicima i odstupanjima od urednog razvoja, ranom otkrivanju poremećaja u razvoju i načelima provođenja učinkovitih programa kao i vještina potrebnih u radu s roditeljima djece s razvojnim rizicima/teškoćama u cilju njihovog osnaživanja i promicanja socijalne uključenosti djeteta i obitelji.

Student će biti osposobljen:

- prepoznati značaj rane intervencije kod djece s odstupanjima od urednog razvoja
- uvidjeti značaj dostupnosti rane intervencije u Hrvatskoj i svijetu
- objasniti značenje ranog prepoznavanja i skeniranja razvojnih poremećaja
- usporediti kvalitetu postupaka rane intervencije u svijetu i u Hrvatskoj
- objasniti potrebitost ranog uključivanja djeteta u postupke rane intervencije u sustavu zdravstva
- uvidjeti značaj aktivnog uključivanja roditelja u praćenje i provedbu postupaka rane intervencije s naglaskom na program Bolnica prijatelj djece
- procijeniti potrebitost kreiranja standardiziranih dijagnostičkih i terapijskih postupka od strane primalja
- prepoznati važnost holističkog pristupa djetetu i obitelji
- uvidjeti značaj provođenja nacionalnih programa rane intervencije
- objasniti značaj multidisciplinarnog pristupa u ranoj intervenciji

Popis obvezne ispitne literature:

1. Guralnick, M.J (2011). Why early intervention works: A system perspective. *Infants & Young Children*, 24, 6- 28. 2.
2. Ljubešić, M. (2004) Suvremeni koncept rane intervencije za neurorizičnu djecu.
3. *Journal of Gynaecology, Perinatology, Reproductive Medicine and Ultrasonic Diagnostics*, 13; 57-60 3.
4. Ljubešić, M. (2008). Rana intervencija: gdje smo i kuda idemo? Zbornik "Različiti pristupi u ranoj dijagnostici i (re)habilitaciji djece s poteškoćama u razvoju". Dnevni centar za rehabilitaciju "Slava Raškaj", Rijeka, 5-12.
5. Meisels S.J., Shonkoff J.P. (2003). Early childhood intervention: A continuing evolution. U: Shonkoff J.P., Meisels S.J. (ur) *Handbook of early childhood intervention*. Cambridge: Cambridge University Press, 3-31.
6. K. Bošnjak Nađ, V. Mejaški Bošnjak, Lj. Popović Miočinović i sur. Rano otkrivanje neurorizične djece i uključivanje u rane rehabilitacijske programe. *Paediatr Croat*. 2011;55:75-81.

Popis dopunske literature:

1. Ljubešić, M. (2003) (ur). *Biti roditelj. Model dijagnostičko-savjetodavnoga praćenja i podrške obitelji s malom djecom*. Zagreb: DZZOMM
2. *Early Intervention Services for Infants, Toddlers, and Their Families*. (2000). Mulhearn Blasco, P.
3. *Roditeljstvo u najboljem interesu djeteta i podrška roditeljima najmlađe djece s teškoćama u razvoju*- UNICEF

Nastavni plan:

Popis predavanja (s naslovima i pojašnjenjem):

1. **Organizacija rane intervencije u svijetu i RH.**
Ishodi učenja
 - opisati značaj prevencije, rane intervencije i intervencija s obitelji i djecom
 - uvidjeti značaj dostupnosti rane intervencije u Hrvatskoj i svijetu
2. **Dijete s neurorizikom i odstupanjem od urednog razvoja.**
 - objasniti značenje ranog prepoznavanja i skeniranja razvojnih poremećaja
 - objasniti potrebitost ranog uključivanja djeteta u postupke rane intervencije u sustavu zdravstva
 - procijeniti potrebitost kreiranja standardiziranih dijagnostičkih i terapijskih postupka od strane primalja
3. **Plastificitet mozga.**
Ishodi učenja
 - unaprijediti poznavanje temeljne važnosti prvih godina u životu djeteta, osobito od začeca do treće godine.
 - objasniti važnost utjecaja na razvoj mozga, koji ima ključni utjecaj na neurobiološke puteve koji utječu na zdravlje, učenje i ponašanje tijekom životnog ciklusa.
4. **Rano prepoznavanje znakova upozorenja vezanih za teškoće u razvoju.**
 - identificirati znakove upozorenja
 - kreirati sustav daljnjeg praćenja i uključivanja drugih stručnjaka u sustav praćenja
5. **Dijete s Down sindromom,**
 - primijeniti postupke rane intervencije u radu s djetetom i obitelji- uloga primalje

- evidencirati postuke specifičnih pristupa djetetu i obitelji

-kreirati upute i savjete sukladno primaljskoj procjeni potreba

6. Dijete s minimalnom cerebralnom disfunkcijom,

- primjeniti postupke rane intervencije u radu s djetetom i obitelji- uloga primalje

- evidenirati postuke specifičnih pristupa djetetu i obitelji

-kreirati upute i savjete sukladno primaljskoj procjeni potreba

7. Dijete s elementima iz autističnog spektra,

- primjeniti postupke rane intervencije u radu s djetetom i obitelji- uloga primalje

- evidenirati postuke specifičnih pristupa djetetu i obitelji

-kreirati upute i savjete sukladno primaljskoj procjeni potreba

8. Sijepo djetete

- primjeniti postupke rane intervencije u radu s djetetom i obitelji- uloga primalje

- evidenirati postuke specifičnih pristupa djetetu i obitelji

-kreirati upute i savjete sukladno primaljskoj procjeni potreba

9. Gluho djetete.

- primjeniti postupke rane intervencije u radu s djetetom i obitelji- uloga primalje

- evidenirati postuke specifičnih pristupa djetetu i obitelji

-kreirati upute i savjete sukladno primaljskoj procjeni potreba

10. Dostupnost zdravstvene zaštite i prava obitelji i djeteta s teškoćama u razvoju u zakonodavstvu Hrvatske.

-primjeniti sve pravne regulative u sustavu rane intervencije i iskazanih potreba sukladno dostupnosti zakonodavnih regulativa

11. Timski rad

- primjeniti sve postupke i kompetencije u multidisciplinarnom i interdisciplinarnom timskom radu

12. Programi prevencije rizičnih faktora u Hrvatskoj i svijetu.

- istražiti i kreirati programe prevencije- uloga primalje

13. Obitelj u riziku

- identificirati obitelj u riziku

- primjeniti sve postupke u podršci obitelji u riziku

Popis seminara s pojašnjenjem:

1. Postupci rane intervencije- uloga primalje

- usporediti kvalitetu postupaka rane intervencije u svijetu I u Hrvatskoj

2. Individualizirani skrining odstupanja od urednog razvoja

- kreirati primaljske individualizirane liste sringa

3. Uloga primalje u pristupu djetetu s Down sindromom

– izraditi planove primaljske skrbi za obitelj I dijete s Down sindromom

4. Uloga primalje u pristupu djetetu s minimalnom cerebralnom disfunkcijom

– izraditi planove primaljske skrbi za obitelj I dijete s minimalnom cerebralnom disfunkcijom

5. Uloga primalje u pristupu djetetu s elementima iz autističnog spektra

– izraditi planove primaljske skrbi za obitelj I dijete s elementima iz autističnog spektra

6. Uloga primalje u pristupu slijepom djetetu

– izraditi planove primaljske skrbi za obitelj I slijepo dijete

7. Uloga primalje u pristupu gluhom djetetu

- izraditi planove primaljske skrbi za obitelj i slijepo dijete

8. Programi prevencije- primaljska skrb

- Kreirati specifične programe prevencije za djecu s odstupanjima od urednog razvoja

9. Obitelj u riziku

- Kreirati postupke procjene I podrške obitelji u riziku

Popis vježbi s pojašnjenjem:

1. Obitelj u riziku- Udruge za djecu s teškoćama urazvoju
2. Dijete s neurorizikom- Klinika za neonatologiju
3. Programi prevencije- Dom zdravlja Primorsko goranske županije

Obveze studenata:

Obveze studenta spram kolegija odnose se na redovito pohađanje nastave koje je određeno prema Pravilniku o studiranju. Pohađanje kliničkih vježbi kao i izrada seminarskog rada obaveza je u potpunoj satnici vježbi/seminara. Za evidenciju prisutnosti studenata na predavanjima/seminarima/vježbama koristiti će se potpisne liste. Studenti su obvezni redovito pohađati i aktivno sudjelovati u svim oblicima nastave.

Ispit (način polaganja ispita, opis pisanog/usmenog/praktičnog dijela ispita, način bodovanja, kriterij ocjenjivanja):

ECTS bodovni sustav ocjenjivanja:

Ocjenjivanje studenata provodi se prema važećem **Pravilniku o studijima Sveučilišta u Rijeci**, te prema **Pravilniku o ocjenjivanju studenata na Fakultetu zdravstvenih studija u Rijeci** (usvojenom na Fakultetskom vijeću Medicinskog fakulteta u Rijeci).

Rad studenata vrednovat će se i ocjenjivati tijekom izvođenja nastave, te na završnom ispitu. Od ukupno **100 bodova**, tijekom nastave student može ostvariti **50 bodova**, a na završnom ispitu **50 bodova**.

Ocjenjivanje studenata vrši se primjenom ECTS (A-E) i brojčanog sustava (1-5). Ocjenjivanje u ECTS sustavu izvodi se **apsolutnom raspodjelom**, te prema **diplomskim kriterijima ocjenjivanja**.

Od maksimalnih 50 ocjenskih bodova koje je moguće ostvariti tijekom nastave, student mora sakupiti minimum od 30 ocjenskih bodova da bi pristupio završnom ispitu. Studenti koji sakupe manje od 30 ocjenskih bodova imat će priliku za jedan popravni međuispit te, ako na tom međuispitu ispitu zadovolje, moći će pristupiti završnom ispitu. Studenti koji sakupe između 30 i 39,9 ocjenskih bodova (FX ocjenska kategorija) imaju pravo izaći na završni ispit, koji se tada smatra popravnim ispitom i ne boduje se, i u tom slučaju završna ocjena može biti jedino dovoljan 2E (50%). Studenti koji sakupe 39,9 i manje ocjenskih bodova (F ocjenska kategorija) moraju ponovno upisati kolegij.

Ocjenske bodove student stječe aktivnim sudjelovanjem u nastavi, izvršavanjem postavljenih zadataka i izlascima na međuispite na sljedeći način:

I. Tijekom nastave vrednuje se (maksimalno do 70 bodova):

- a) pohađanje nastave (do 10 bodova)

b) aktivnos na nastavi (do 10 bodova)

c) vježbe (do 20 bodova)

Pohađanje nastave (do 10 bodova)

Student može izostati s 30% nastave isključivo **zbog zdravstvenih razloga** što opravdava liječničkom ispričnicom. Nazočnost na predavanjima, seminarima i vježbama je obvezna. Nadoknada vježbi je moguća uz prethodni dogovor s voditeljem.

Ukoliko student opravdano ili neopravdano izostane s **više od 50% nastave** ne može nastaviti praćenje kolegija te gubi mogućnost izlaska na završni ispit. Time je prikupio 0 ECTS bodova i ocijenjen je ocjenom F.

Bodovanje nazočnosti na nastavi (predavanja, seminari i vježbe) obavljat će se na slijedeći način:

% nazočnosti	ocjenski bodovi
70 - 85	3
86 - 100	7

Aktivnost na nastavi (do 10 bodova)

Tijekom nastave svi studenti su obvezni prisustvovati seminarima te pripremiti i prezentirati jedan seminar na osnovu čega stječu maksimalno 10 bodova (raspon od 2-10). Tijekom prezentacije seminarara voditelj ocjenjuje usvojeno znanje i vještinu svakog studenta i ocjenjuje bodovima na slijedeći način:

ocjena	ocjenski bodovi
Dovoljan	2
Dobar	4
Vrlo dobar	8
Izvrstan	10

c) Vježbe (do 30 bodova)

Studenti su obvezni prisustvovati vježbama, a kako bi u kontinuitetu mogli pratiti i sudjelovati u nastavi. Tijekom vježbi voditelj ocjenjuje usvojeno znanje, vještine, aktivnost, spretnost svakog studenta i ocjenjuje bodovima na slijedeći način:

ocjena	ocjenski bodovi
Dovoljan	11
Dobar	14

Vrlo dobar	17
Izvrstan	20

Završni ispit (ukupno 50 ocjenskih bodova)

Za prolaz na završnom ispitu i konačno ocjenjivanje (uključujući pribrajanje prethodno ostvarenih ocjenskih bodova tijekom nastave), student na završnom ispitu mora biti pozitivno ocijenjen i ostvariti minimum od 15 ocjenskih bodova (50%).

Ocjenjivanje u ECTS sustavu vrši se apsolutnom raspodjelom, odnosno na temelju konačnog postignuća:

Izvrstan	5	A	90-100%
Vrlo dobar	4	B	75-89,9%
Dobar	3	C	60-74,9%
Dovoljan	2	D	50-59,9%
Nedovoljan	1	F	0-49,9%

Mogućnost izvođenja nastave na stranom jeziku:

Unesite tražene podatke

Ostale napomene (vezane uz kolegij) važne za studente:

Eventualnu veću spriječenost od dogovorenog javiti na kontakt e- mail predavača te u dogovoru s predavačem nadoknaditi izostanak (kroz seminarski rad ukoliko se ne radi o velikom izostanku). Na nastavi se ne tolerira (ulasci/izlasci, mobitel i sl);ometanje nastave na bilo koji način. Ukoliko se radi o neredovitom pohađanju nastave – moguć je izostanak potpisa u indeks i konzultacija predavača sa voditeljem studija. Za evidenciju prisutnosti studenata na predavanjima/seminarima/vježbama koristiti će se potpisne liste

SATNICA IZVOĐENJA NASTAVE (za akademsku 2020./2021. godinu)

Raspored nastave

Datum	Predavanja (vrijeme i mjesto)	Seminari (vrijeme i mjesto)	Vježbe (vrijeme i mjesto)	Nastavnik
04.02.2021.	P1-7 (14,00-19,00) Z7			Doc. dr. sc. Sandra Bošković

05.04.2021.	P8-15 (08,00-13,00) Z7			Doc. dr. sc. Sandra Bošković
25. 02.2021.	V 1-5 (08,00-12,00)			Suradnici
26.02.2021.	V5-10 (08,00-12,00)			Suradnici
11.03.2021.	S1-5 (14,00-18,00) Z7			Doc. dr. sc. Sandra Bošković
12.03.2021.	S6-10 (14,00-19,00) Z5			Doc. dr. sc. Sandra Bošković

Popis predavanja, seminara i vježbi:

P	PREDAVANJA (tema predavanja)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
1	Organizacija rane intervencije u svijetu i RH.	1	Z7
2	Dijete s neurorizikom i odstupanjem od urednog razvoja.	2	Z7
3	Plastificitet mozga.	1	Z7
4	Rano prepoznavanje znakova upozorenja vezanih za teškoće u razvoju.	1	Z7
5	Dijete s Down sindromom,	1	Z7
6	Dijete s minimalnom cerebralnom disfunkcijom,	1	Z7
7	Dijete s elementima iz autističnog spektra	1	Z7
8	Sijepo djetete	1	Z7
9	Gluho djetete	1	Z7
10	Dostupnost zdravstvene zaštite i prava obitelji i djeteta s teškoćama u razvoju u zakonodavstvu Hrvatske.	1	Z7
11	Timski rad	1	Z7
12	Programi prevencije rizičnih faktora u Hrvatskoj i svijetu.	1	Z7
13	Obitelj u riziku	2	Z7
	Ukupan broj sati predavanja		15

S	SEMINARI (tema seminara)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
1	Postupci rane intervencije- uloga primalje	2	Z7
2	Individualizirani skrining odstupanja od urednog razvoja	1	Z7
3	Uloga primalje u pristupu djetetu s Down sindromom	1	Z7
4	Uloga primalje u pristupu djetetu s minimalnom cerebralnom disfunkcijom	1	Z5
5	Uloga primalje u pristupu djetetu s elementima iz autističnog spektra	1	Z5

6	Uloga primalje u pristupu slijepom djetetu	1	25
7	Uloga primalje u pristupu gluhom djetetu	1	25
8	Obitelj u riziku	2	25
Ukupan broj sati seminara			10

V	VJEŽBE (tema vježbe)	Broj sati nastave	Mjesto održavanja
1-5	Djeca s teškoćama u razvoju	5	Udruga djece s teškoćama u razvoju
5-10	Dijete s neurorizikom	5	Klinika za neonatologiju KBC Rijeka
Ukupan broj sati vježbi			10

	ISPITNI TERMINI (završni ispit)
1.	31.03.2021.
2.	22.04.2021.
3.	31.05.2021.
4.	15.09.2021.